

Kennissessie

Het belang van schoonmaak en hygiëne op de werkvloer

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

Even voorstellen: Doekle Terpstra dagvoorzitter

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

- Oud-voorzitter vakbond CNV
- College van Bestuur InHolland
- Oud-voorzitter Techniek Nederland
- Heden: toezichthouder
 - Commissaris bij CSU

Programma

09.30u: Opening door dagvoorzitter Doekle Terpstra

09.45u: Spreker I Ingrid Kornips Moll, Vebego

Aandacht voor schoonmaak: een sleutel tot verzuimreductie

10.20u: Spreker II Roy Roodenburg, PDG Health Services

De kracht van Schoonmaak!

10.50u: Korte recap

10.55u: Pauze

11.10u: Heropening dagvoorzitter

11.20u: Spreker III Wendela Hooftman, TNO

Wat kost verzuim?

11.55u: Talkshow

12.30u: Afsluiting en lunch

Deze bijeenkomst is een samenwerking van:

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Spreker I

Ingrid Kornips Moll

Manager Kwaliteit & Compliance & Privacy Officer
Vebego

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

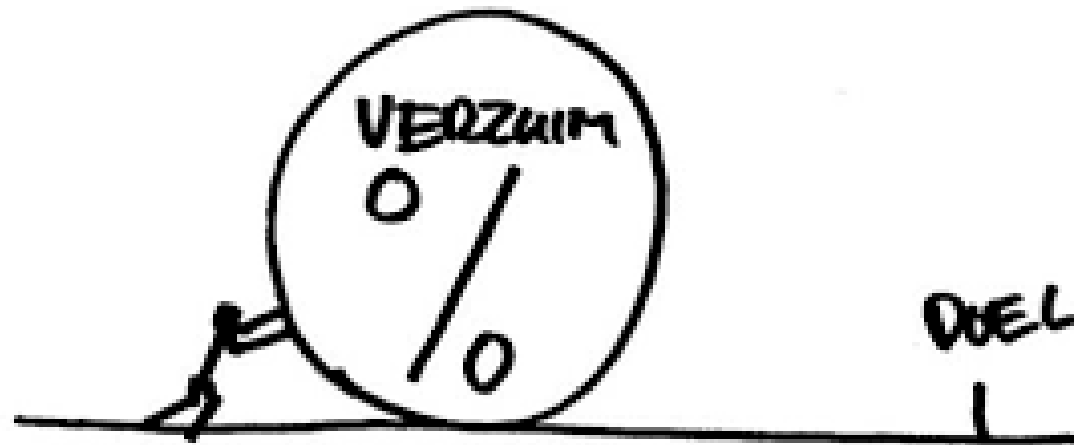

Aandacht voor schoonmaak: een sleutel tot verzuimreductie

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Waarom een schone werkomgeving leidt tot minder ziekteverzuim

Inhoud

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

- Preventie van infecties, allergenen, mentale en fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte
- Schoonmaak als preventie → voorbeelden
- Frequentie van de schoonmaak
- Ondersteuning van hygiënisch gedrag
- Gezonde omgeving

Start met.....

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Welke impact heeft schoonmaak op;

- Infecties en ziekten
- Allergenen
- Mentale en fysieke gezondheid
- Veiligheid
- Ongedierte

Preventie van infecties, allergenen, mentale en fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte

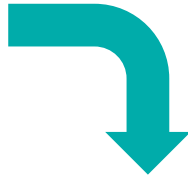

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Voorkomen van infecties en ziekten;

- Regelmatige schoonmaak verwijdert micro-organismen die infecties kunnen veroorzaken, zoals griep, voedselvergiftiging, COVID-19, en andere ziekten.
- Vooral in omgevingen zoals ziekenhuizen, keukens en toiletten is dit cruciaal.

Preventie van infecties, allergenen, mentale en fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Voorkomen van allergenen;

- Stof, schimmelsporen, huidschilfers van huisdieren en pollen kunnen allergieën en ademhalingsproblemen veroorzaken.
- Schoonmaken helpt deze allergenen te verminderen.

Preventie van infecties, allergenen, mentale fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Voorkomen van mentale fysieke gezondheid;

- Een schone omgeving draagt bij aan een gevoel van welzijn, vermindert stress en bevordert een gezonde leefstijl.
- Het kan ook de productiviteit verhogen, vooral op werkplekken.

Preventie van infecties, allergenen, mentale fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Veiligheid;

- Schoonmaken helpt ook om gevaarlijke situaties te voorkomen, zoals uitglijden over gemorste vloeistoffen of het inademen van schadelijke stoffen.

Preventie van infecties, allergenen, mentale fysieke gezondheid, veiligheid en ongedierte

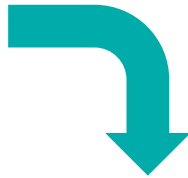

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Voorkomen van ongedierte;

- Vuil en etensresten trekken insecten en knaagdieren aan, die ziektes kunnen verspreiden.
- Een schone omgeving maakt het minder aantrekkelijk voor ongedierte.

Schoonmaak als preventie

Wat weten we?

Dagelijkse reiniging van contactoppervlakken;

- Denk aan deurklinken, lichtschakelaars, bureaus, toetsenborden en telefoons.
- Flexplekken.

Voorkomt verspreiding

Schoonmaak als preventie

Wat weten we?

Sanitair schoonmaakprotocol;

- Toiletten, wastafels en kraanhandgrepen worden meerdere keren per dag gereinigd

Vermindert risico op fecaal-orale overdracht van ziekteverwekkers.

Schoonmaak als preventie

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Wat weten we?

Keukenhygiëne;

- Reiniging van werkbladen, snijplanken en apparatuur na elk gebruik.

Voorkomt kruisbesmetting en voedselvergiftiging.

Schoonmaak als preventie

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Wat weten we?

Vloerreiniging in bijvoorbeeld zorginstellingen of kinderdagverblijven;

- Dagelijkse [natte] reiniging [en/of desinfectie].

Vermindert verspreiding van bacteriën via schoenen of speelgoed.

Schoonmaak als preventie

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Wat weten we?

Afvalverwijdering en -reiniging;

- Regelmatig legen van prullenbakken en schoonmaken van afvalbakken.

Voorkomt geur, ongedierte en microbiële groei.

Schoonmaak als preventie

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Wat weten we?

Preventieve schoonmaak bij uitbraak;

- Gericht op snelle indamming van besmettingshaarden.

Extra schoonmaakrondes bij griepseizoen of uitbraak van infectieziekten.

Schoonmaak als preventie

Wat weten we?

Luchtfilters en ventilatiekanalen reinigen;

- Voorkomt verspreiding van schimmels en stofdeeltjes via HVAC-systemen.

Belangrijk in gebouwen met mechanische ventilatie.

Frequentie van de schoonmaak

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Regelmatige schoonmaak;

- Afhankelijk van de soort ruimte [vraagt om de juiste frequentie van schoonmaak]
- Toepassing van een schoonmaak- of werkprogramma
- Toepassing van de juiste methodieken
- Toepassing van de juiste middelen en materialen
- Toepassing van vereiste protocollen i.v.t.
- Kennis bij de medewerkers schoonmaak
- Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen voor de medewerkers schoonmaak tijdens schoonmaak i.v.t.

Dragen bij aan een gezonde leefomgeving

Ondersteuning van hygiënisch gedrag

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Schoonmaak draagt ook bij aan het gedrag van mensen in hun omgeving;

In een schoongemaakte omgeving zijn we;

- Minder geneigd tot onhygiënisch gedrag
- Meer geneigd om ook bijvoorbeeld afval op de juiste manier te deponeren
- Mensen voelen zich gezonder en veiliger

Stimulering door;

Denk hierbij aan posters of pictogrammen
Voorkomen van ‘broken windows effect’;
Als iets vies is volgen vaak meer overtredingen

Gezonde omgeving

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Goede schoonmaak is cruciaal voor een gezonde en vitale werkomgeving

Roy Roodenburg, arbeidshygiënist bij PDG health services

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

Ingrid Kornips Moll

Manager Kwaliteit en Compliance & Privacy
Officer

Ingrid.kornips@vebego.nl

Spreker II

Roy Roodenburg

Arbeidshygiënist
PDG Health services

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

De kracht van schoonmaak!

Hoe schoonmaak kan bijdragen aan lager ziekteverzuim...

Een wetenschappelijke benadering vanuit arbeidshygiëne

Roy Roodenburg
Arbeidshygiënist

De realiteit van ziekteverzuim

Gemiddeld verzuimpercentage Nederland: **4,7%** (2024)

Stijging van stress gerelateerd verzuim in afgelopen 5 jaar; **30%**

Met een gemiddelde verzuimduur van **101 werkdagen** per episode!

De onzichtbare wereld op kantoor

Bacteriën:

Staphylococcus aureus
(huid, luchtwegen)
E. coli (maag-darm)
Streptococcus
(keelontsteking)

Overlevingstijd: dagen tot
weken

Virussen:

Influenza A/B (griep)
Rhinovirus (verkoudheid)
Norovirus (braakziekte)

Overlevingstijd: uren tot
dagen

Schimmels:

Aspergillus
(luchtwegen)
Candida
(huid/slijmvliezen)
Penicillium
(allergieën)

Overlevingstijd:
weken tot maanden

Allergenen:

Huisstofmijt feces
Pollen
Dierenharen
(bezoekers)

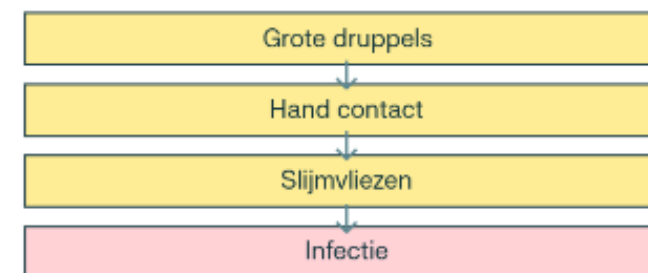
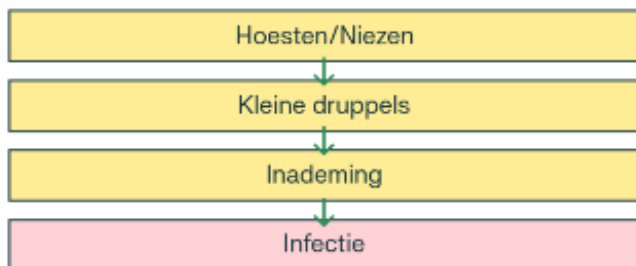
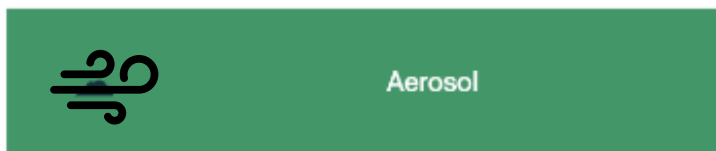
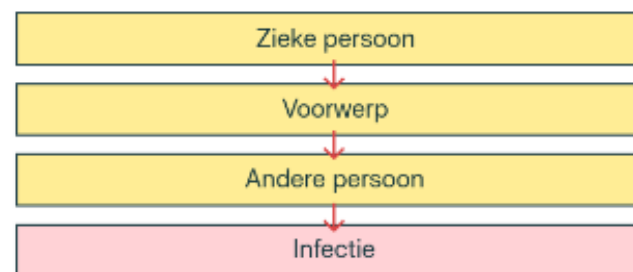
Persistentie:
maanden

Snelheid van verspreiding

Hoe worden we dan ziek?

Transmissieroutes

Welk verzuim kan worden voorkomen?

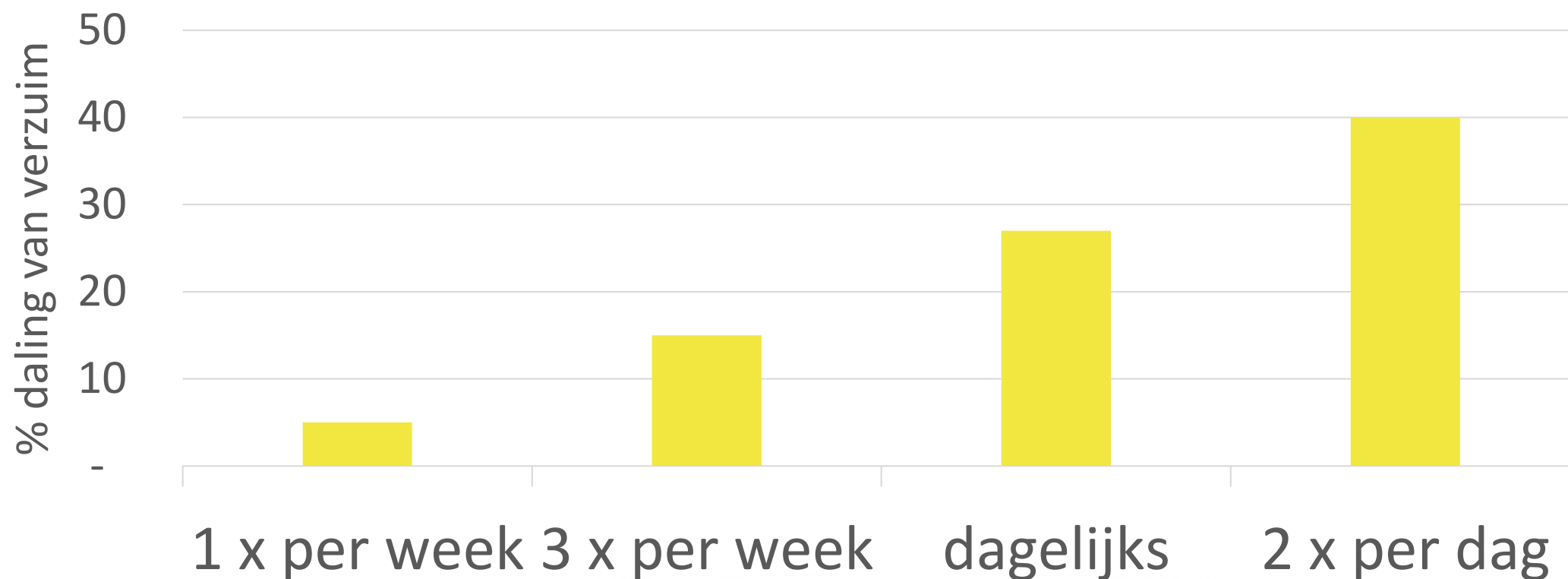
Aandoening	Reductie door schoonmaak	Mechanisme
Verkoudheid/griep	80%	Virus-eliminatie oppervlakken
Maag-darmklachten	62%	Bacterie-eliminatie (E.coli, Salmonella)
Luchtweginfecties	35%	Verbetering luchtkwaliteit
Huidinfecties	45%	Eliminatie Staphylococcus
Allergische reacties	40%	Verwijdering allergenen/stof

Bewezen impact; schoonmaak verlaagt verzuim

Interventie	Verzuimreductie	Bron
Gestructureerde hygiëneprotocolen	27% minder verzuim	Clean Workspaces UK (2025). J. Occup. Health
Hand hygiëne + oppervlakte desinfectie (RCT)	50% minder verzuim	J. Occup. Environ. Med.
CDC-goedgekeurde schoonmaak	30-40% minder ziekte-dagen	CDC Guidelines (2024)
Verhoogde schoonmaakfrequentie	40% minder verzuim	Verschillende studies

Meer schoonmaak = minder verzuim?

Schoonmaakfrequentie

Psychologische effect schoonmaak

- 1. Mentaal Welzijn** - Schone omgeving = minder stress - georganiseerde ruimte = mentale rust - zichtbare zorg = gevoel van waardering
- 2. Productiviteit** - 15% hogere productiviteit in schone kantoren - Betere concentratie en focus - Minder afleidingen
- 3. Ziek op het werk** - Minder “ziek op werk” verschijnselen - Werknemers durven thuis te blijven wanneer ziek - Betere preventie van verspreiding

Wanneer is schoonmaak effectief?

- 1. Frequentie** - High-touch zones: Dagelijks - Algemene oppervlakken: 3x per week minimum - Dieptereiniging: Maandelijks
- 2. Juiste producten** – toegelaten desinfectiemiddelen in NL of hele EU – volg contacttijd op het etiket – microvezeldoeken (99% van bacteriën)
- 3. Getraind personeel** - Kennis van hygiëneprotocolen - Begrijpen van high-risk zones - Juiste technieken en volgorde
- 4. Systematische aanpak** - Van schoon naar vuil werken - Top naar beneden reiniging - Vermijden kruisbesmetting
- 5. Monitoring & Evaluatie** - Regelmatige kwaliteitscontroles - ATP-metingen (bacteriële belasting) - Koppeling met verzuimdata

Schone werkplekken zijn de sleutel tot
minder ziekteverzuim en betere vitaliteit.

Bedankt voor jullie aandacht!

Pauze

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

Spreker III

Wendela Hooftman

Sr. Researcher Arbeid en gezondheid
TNO

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

A close-up photograph of a person's hands holding a red, ribbed hot water bottle. The person is wearing a plaid shirt. The background is a grey fabric. The text 'Wat kost verzuim' is overlaid in white, and 'Wendela Hooftman' is overlaid in a smaller white font below it. An orange circle is positioned near the bottom center of the image.

Wat kost verzuim

Wendela Hooftman

Verzuim, hoe zit het ook alweer?

Verzuim, hoe zit het ook alweer?

In een gemiddeld jaar verzuimt ongeveer

- de helft van de werknemers (verzuimers)
- 1,47 keer (verzuimfrequentie)
- 17 dagen (verzuimduur)

=> Het gemiddelde verzuimpercentage in Nederland is 4,9%

Dat betekent dat van elke 1000 te werken dagen er 49 niet gewerkt worden door verzuim.

Bij een werkgever met 40 FTE in dienst wordt op jaarbasis ongeveer 2 FTE aan uren verzuimd.

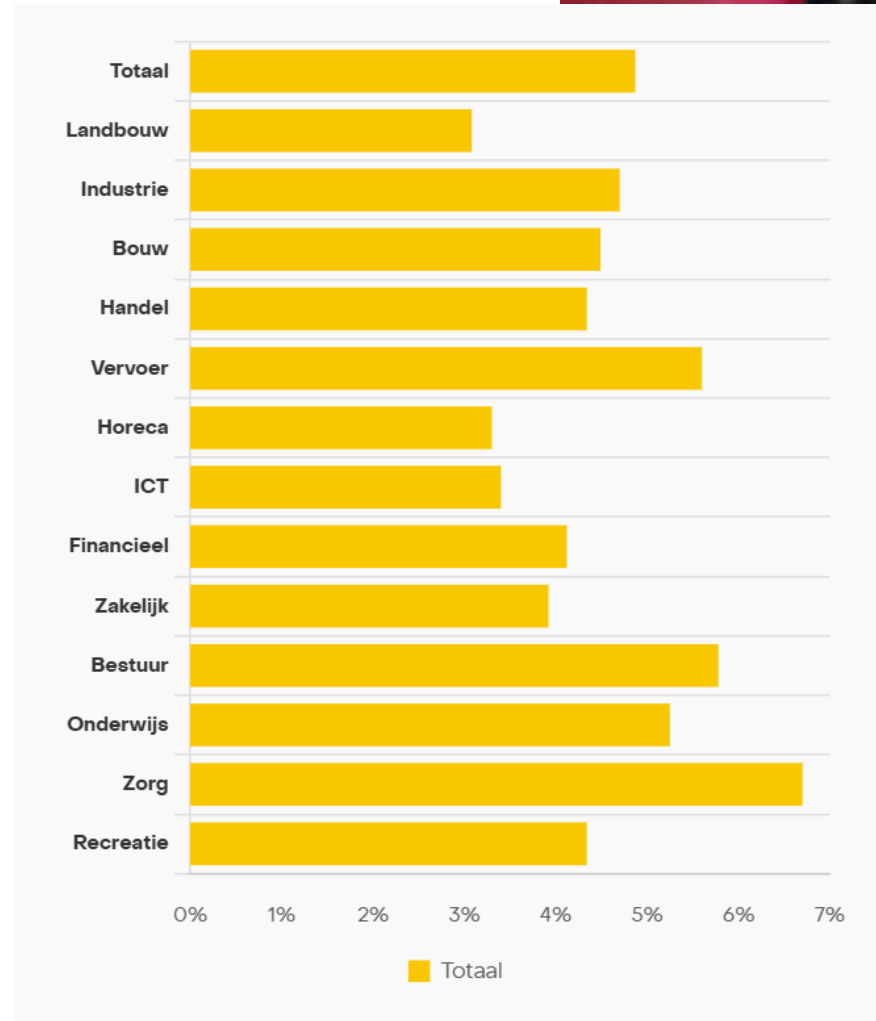
Wie verzuimen er?

Wie

- Vrouwen / Ouderen / opleiding < VBO
- Grote bedrijven
- Vast contract

Sector

- Zorg (6,7%)
- Openbaar bestuur (5,8%)
- Vervoer (5,6%)

Met welke klachten verzuimen we?

Aandeel verzuim

- Griep & verkoudheid
- Psychische klachten
- Hoofdpijn

Verzuimduur

- Psychische klachten
- Hart- en vaatziekten
- KANS

Klacht/reden van verzuim	Aandeel in totale verzuim	Aantal werkdagen
Griep, verkoudheid of andere virusinfectie	55,2%	3
Psychische klachten, overspannenheid, burn-out	7,9%	63
Hoofdpijn	5,0%	3
Klachten buik, maag of darmen	4,9%	8
Rugklachten	3,8%	20
Klachten heup, benen, knieën, voeten	3,6%	27
Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	3,3%	29
Vermoeidheid of concentratieproblemen	2,4%	24
Klachten luchtwegen	1,4%	10
Klachten hart- en vaatstelsel	1,0%	46
Klachten oren of ogen	0,9%	19
Huidklachten	0,4%	10
Overige klachten	10,0%	30
Totaal	100%	11

Bron: NEA (TNO/CBS)

Hoe hangt het samen met werk?

1 op de 5 klachten (22%) door werk

- Psychische klachten
- Rugklachten
- KANS/Vermoeidheid

Klacht/reden van verzuim	Aandeel in totale verzuim	Aantal werkdagen	% werk-gerelateerd (hoofdzakelijk of deels)
Griep, verkoudheid of andere virusinfectie	55,2%	3	11%
Psychische klachten, over-spannenheid, burn-out	7,9%	63	75%
Hoofdpijn	5,0%	3	32%
Klachten buik, maag of darmen	4,9%	8	10%
Rugklachten	3,8%	20	57%
Klachten heup, benen, knieën, voeten	3,6%	27	31%
Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	3,3%	29	55%
Vermoeidheid of concentratie-problemen	2,4%	24	55%
Klachten luchtwegen	1,4%	10	16%
Klachten hart- en vaatstelsel	1,0%	46	24%
Klachten oren of ogen	0,9%	19	17%
Huidklachten	0,4%	10	19%
Overige klachten	10,0%	30	11%
Totaal	100%	11	22%

Bron: NEA (TNO/CBS)

Hoe hangt het samen met werk?

Fysieke belasting

- Fysieke overbelasting belastend (duwen, trekken, tillen)
- Fysieke onderbelasting (beeldschermwerk)
- Herhalende bewegingen

Omgevingsbelasting

- Gevaarlijk
- Lawaai
- Stoffen
- Besmettelijke spullen of materialen

Werktijden

- Avond, nachtwerk
- Ploegendienst

Psychosociale belasting

- Omgangsvormen (ongewenst gedrag en sociale steun)
- Inhoud (emotioneel of moeilijk)
- Stress
- Veranderingen in het werk

Hoe hangt het samen met werk?

Werkgerelateerde oorzaken volgens werknemers

- Werkdruk (26,5%)
- Besmetting op het werk (16,9%)
- Lichamelijk te zwaar (12,4%)

Verzuim en schoonmaak

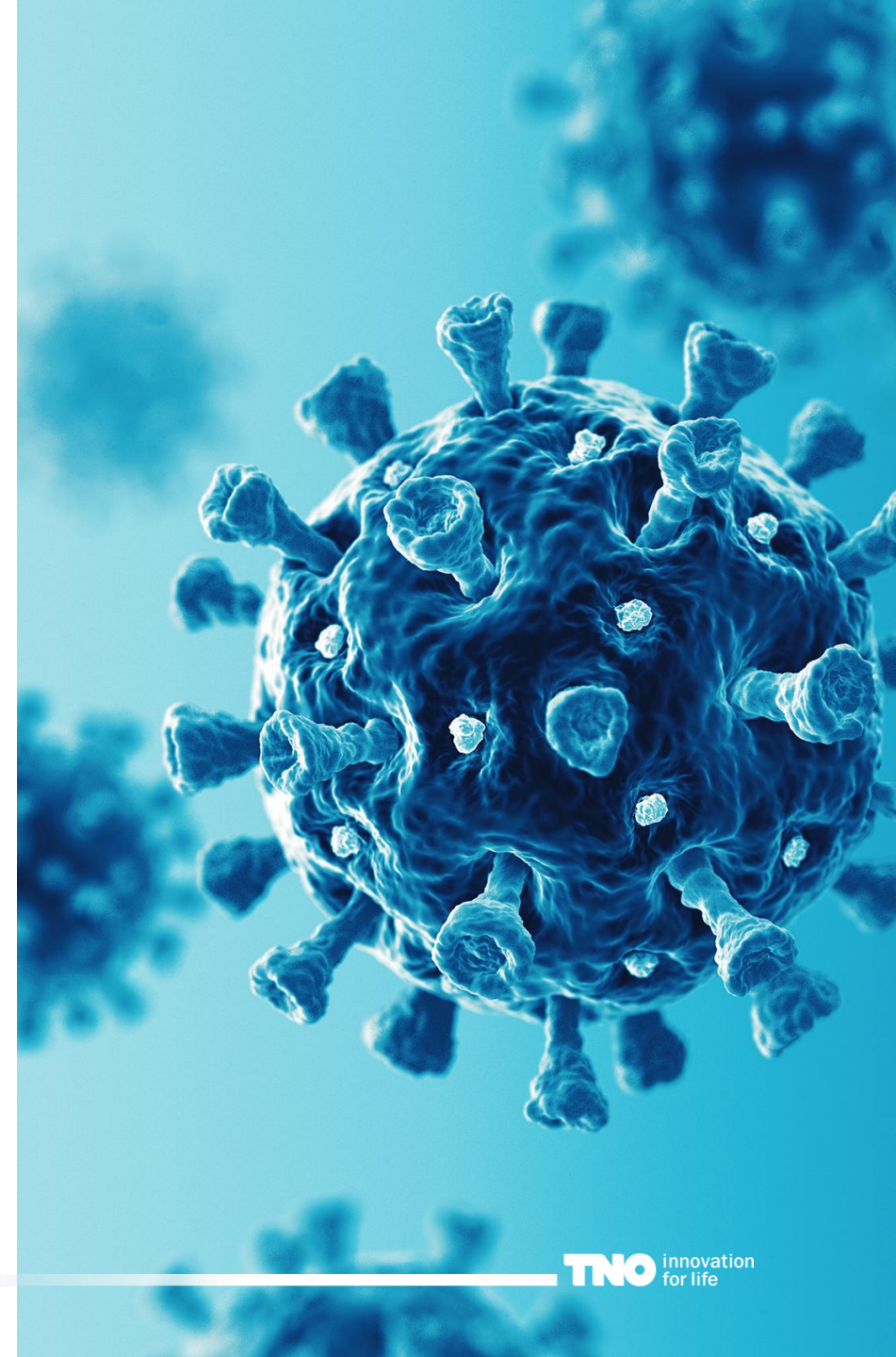
- Verkoudheid/griep
- Maag-darmklachten
- Luchtweginfecties
- Huidinfecties
- Allergische reacties

Klacht/reden van verzuim	Aandeel in totale verzuim	Aantal werkdagen	% werk-gerelateerd (hoofdzakelijk of deels)
Griep, verkoudheid of andere virusinfectie	55,2%	3	11%
Psychische klachten, over-spannenheid, burn-out	7,9%	63	75%
Hoofdpijn	5,0%	3	32%
Klachten buik, maag of darmen	4,9%	8	10%
Rugklachten	3,8%	20	57%
Klachten heup, benen, knieën, voeten	3,6%	27	31%
Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	3,3%	29	55%
Vermoeidheid of concentratie-problemen	2,4%	24	55%
Klachten luchtwegen	1,4%	10	16%
Klachten hart- en vaatstelsel	1,0%	46	24%
Klachten oren of ogen	0,9%	19	17%
Huidklachten	0,4%	10	19%
Overige klachten	10,0%	30	11%
Totaal	100%	11	22%

Bron: NEA (TNO/CBS)

Sidestep: corona

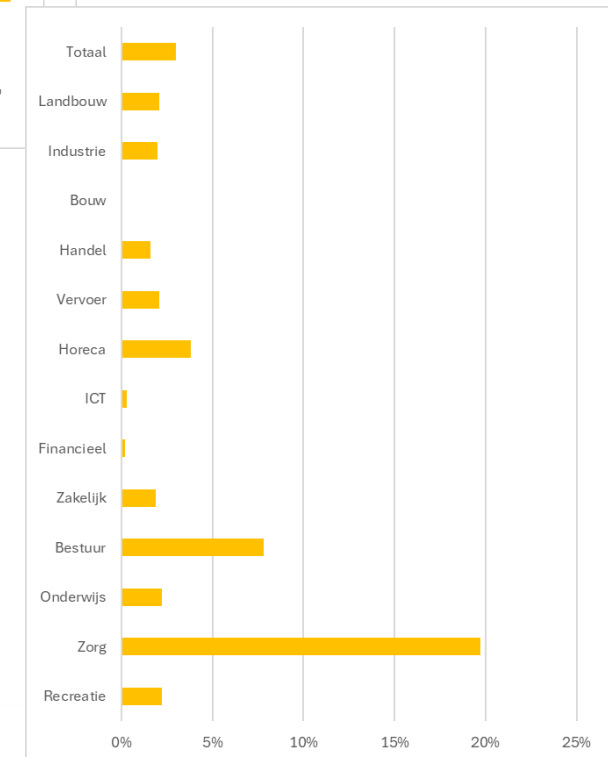
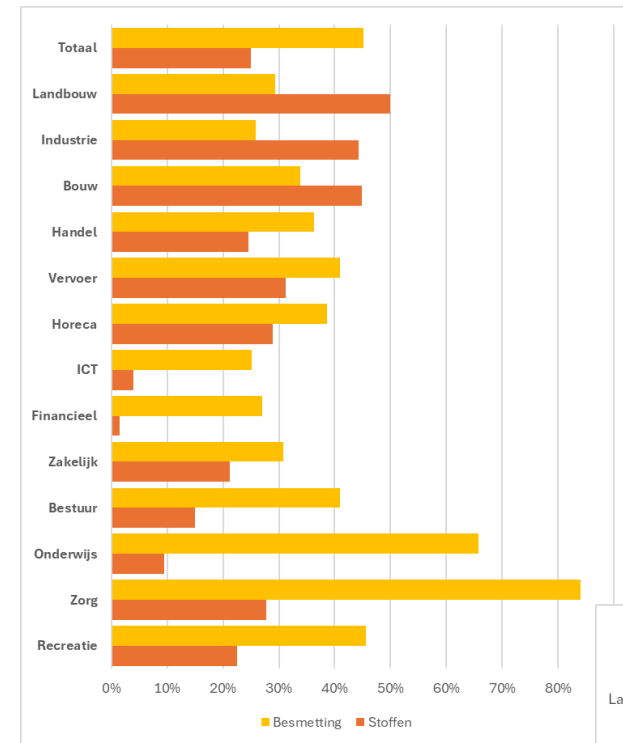
- Risicofactoren voor een positieve test
 - Met veel mensen in contact zijn
 - Niet dragen van een mondmasker
 - Delen van gereedschap of materialen
 - Niet kunnen uitvoeren van de hygiëne maatregelen (niet significant)
- In het onderwijs wel een duidelijk verschil
 - hygiëne voorschriften niet uitvoeren: 9,2% corona
 - hygiëne voorschriften wel uitvoeren: 5,9% corona

Blootstelling op het werk

Blootstelling

- 1 op de 4 werknemers wordt blootgesteld aan 'stoffen'
- 4 op de 10 werknemers heeft te maken met infectierisico
- 3% van de werkgevers vindt 'besmetting op het werk' een belangrijk risico

Gewenste maatregelen

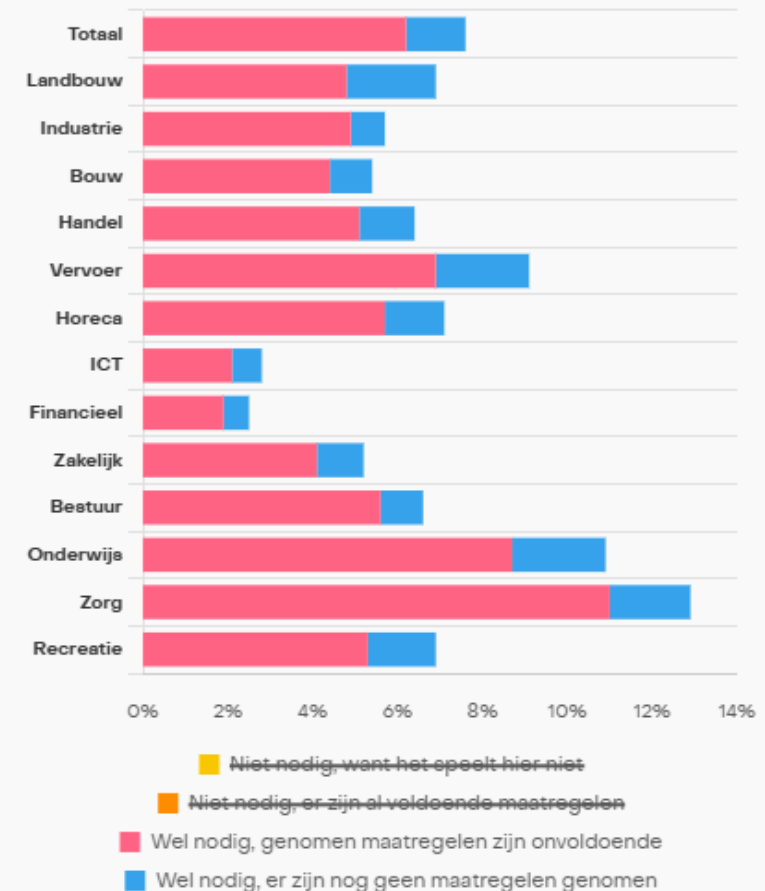
Gewenste maatregelen

- 6% werknemers wil (aanvullende) maatregelen tegen stoffen
- 8% werknemers wil (aanvullende) maatregelen tegen infectierisico

Maatregelen virussen, bacteriën, schimmels nodig

Sector ▾

2024 ▾

Wat kost dat?

Verzuim

- ~ 20 miljard euro per jaar
- 8 miljard door werk
- 11 miljard door over

8,2 miljoen werknemers
0,8 FTE pp
6,6 miljoen FTE

RELATEERD

nemers (20,2%)
ndagen (39,8%)
(%)

Arbeidsongeschiktheid

- 11,7 miljard door wo
- 2,9 miljard door we

4,9% verzuim
= 321 duizend FTE aan uren
verzuimd

RELATEERD

mers (79,8%)
dagen (60,2%)
(%)

1% verzuimreductie
= 65 duizend FTE
beschikbaar om te werken

TALKSHOW O.L.V. Doekle Terpstra

Wendela Hoofman
Roy Roodenburg
Ingrid Kornips Moll

**SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND**

Schoon
Hygiënisch
Duurzaam

Stelling I

Hoe gaan we andere
daarvan overtuigen?

Stelling II

Wat ga jij hier morgen aan doen?

Bedankt voor uw komst

SCHOON
MAKEND
NEDER
LAND

Volgende kennissessie (online):

Donderdag 4 december
13.30u – 14.30u

Duurzame
schoonmaakmiddelen: Waar
moet je op letten?

Aanmelden:

